

KO TE KURA TUARUA MŌ TE TAU 1997 KA TŪ KI HIRANGI, Ā TE 13-18 PAENGA-WHĀWHĀ

He whakamōhio noa ake tēnei **kua hurihia ngā rā e tū ai te kura tuarua** kua whakaritea mō tēnei tau, arā, ko tērā e haria ana ki roto o Ngāti Tūwharetoa. Ka tū tonu ki te marae o Hirangi, i Tūrangi, *engari anei kē ngā rā*:

13 - 18 o Paenga-whāwhā 1997

I runga anō i te maumahara ki te kaha o te kūi, i te tiko mai o hukāpapa, i te tau o hukāpunga, i te hū o Ruapehu i te tau ka hori ka whakatauhia me neke paku whakamua mai te kura ki Hirangi ki te wā e āhua pūāhuru tonu ana, ā, kāore anō a Mākeremumu hūpē tautau, a Ūpokopāpā rānei kia āta tau mai.

Nā reira, kaua e arohia ngā karere i pānuihia i mua atu i tēnei (i te Muka, i hea ake rānei), i te mea kua kore e tika ngā rā e whakaatuhia ana i reira.

Me mātua tae mai he kōrero i te hunga hiahia whakauru mai ki tēnei hui i mua i te 31 o Poutū-te-rangi, 1997. Ki te hiahia ētahi atu kōrero, he patapatai āu e pā ana ki ngā Kura, he puakawhakauru rānei, tēnā koa whakapā mai ki te tari.

NGĀ KURA REO A TE TAURA WHIRI HE WHAKAMĀRAMA

I te whakatūnga o Te Taura Whiri i te Reo Māori ko tētahi o ngā whakatau matua i takoto i a mātou, me kaha te āwhina i ngā kura e Māori ana te reo whakaako o roto, i runga i tō mātou mōhio he nui tonu ngā kaiwhakaako kāore i te pērā rawa te matatau, te tika rānei o ngā reo, ā, i tino hiahia mātou kia tika te reo ka whāngaia atu ki ā tātou tamariki i roto i ngā kura.

I te tīmatanga i riro tonu nā te pūtea ake a Te Taura Whiri i pīkau te kaupapa engari nō roto i te wā ka kite mātou kua kaha te muia mai o te kaupapa e te hunga whakaako, e te hunga hoki e whai noa ana kia pai ake ō rātou reo.

Kāore ā mātou whakahē i te haere noa mai a te hunga tino kaha te hia kai mai ki te reo engari ko te pūtea

kē hei kawē te mate. I te wā hoki e mānukanuka nei mātou i te poroa haerehia ngā pūtea a tēnā whakahaere, a tēnā whakahaere i runga anō i tōna whakaaro me whakamoamoā, me penapena te tāra, ā, ko mātou tētahi i noho hei papa mō tērā whakaaro.

Koinei te wā i uru mai ai Te Tāhūhū o Te Mātauranga me tāna pūtea hei taunaki mai i te kaupapa engari he here anō i runga i taua pūtea rā.

Ko te pūtea e hōmai ana e rātou hei whakapakari, hei whakatika, hei āwhina i te hunga autāia tonu te matatau, ā, kei roto i ngā kura e whakaako ana ahakoa he aha te momo kura. Ko te mea nui ko te reo Māori te reo whakaako, e whakaako ana rānei i te reo Māori. Inā whērā riro ana mā Te Tāhūhū e pīkau, inā kore mā tēnā anō ia e oi, e kuhu.

Nā reira, ko te hunga kāore i te whakaako i roto i ngā kura mā koutou anō koutou e utu, mā ā koutou whakahaere rānei e utu te haere mai ki ngā kura. Ka hāngai tēnei ki ngā mea haere mai i ngā tari kāwanatanga, i ngā Kōhanga Reo, i ētahi atu mahi, i hea noa rānei. Kāore katoa ēnei e āhei mai ki te pūtea a Te Tāhūhū.

I tua atu i tēnei, e hāngai ana ngā mahi katoa ki te hunga autāia tonu te matatau kia whānui ake ai tō rātou mōhio ki te kupu me tōna whakatakoto kia pakari ai te tū mai i roto i ngā kura.

Ahakoa e nui tonu ana te hunga haere mai kāore i te pērā rawa te matatau e arohaina atu ana e te Taura Whiri engari kia tino maumahara ko te kaupapa matua o ēnei kura he āwhina, he tautoko i te hunga autāia te matatau, ā, kei roto i ngā kura e whakaako ana, koirā te kaupapa i hōmai ai e Te Tāhūhū tāna pūtea.

He nui ngā mea haere mai i ngā Kōhanga Reo kei te pātai he aha rātou i whakamahia ai kia utu, ana, kua hoki tēnā pātai. Ki te pīrangi koe ki te haere mai nau mai engari mā tō kōhanga anō hei utu tō haerenga mai.

Heoi anō he kupu whakamārama noa kia kore ai ētahi o tātou e ngāhinapōuri, e kōmekome mō te kore noa iho, mō te kore rānei i mārama ki te kaupapa.

Tēnā anō rā tātou katoa.

